

Protokol o hodnocení kvalifikační práce

Název diplomové práce: AUTORSKÁ KNIHA

Práci předložil student: Nicoleta PUIU

**Studijní obor a specializace: Ilustrace a grafický design,
specializace Grafický design**

Posudek oponenta práce

Práci hodnotil:

MgA. Pavel Frič

Cíl práce

Naplnění cílů ve formální rovině

Nicoleta Puiu (dále „autorka“) zvládla nejen si vytyčit zajímavé teritorium pro autorský knižní projekt, ale obratně a s velkou vytrvalostí také dostát cílům načrtnutým v textu teoretické práce. Pokud bych volně parafrázoval témata / cíle, jež autorka v teoretické části dipl. práce zmiňuje, jedná se o:

Vizuální jazyk / komunikaci s čtenářem.

Osobní experiment autorky jako ilustrátorky.

Autorskou, koherentní a zároveň pestrou vizuální směs – jež se vymyká každodennímu „feedu“ vizuálních zpráv, jak jsme si je uvykli konzumovat.

Autorskou knihu, objekt čtení, motivaci k zastavení se v běhu dne a k radosti ze zdánlivých banalit – opět v jisté juxtapozici k „feedu“ sociálních médií.

Naplnění cílů ve faktické rovině

Autorka předkládá ve většině ohledů hotovou a pečlivě řešenou maketu knihy, založené na autorském konceptu a autorské ilustraci. Předložený projekt splňuje kvalitativní požadavky na magisterskou diplomovou práci v oboru grafický design.

Stručný komentář hodnotitele

Dovolím si pro přehlednost popsat hlavní pozitiva a případně diskutabilní místa, jak je u předkládaného projektu (jaksi intersubjektivně a v rámci oborů) spatřuji.

Silné stránky:

Autorka suverénně a s mírou vyzrálosti zúročila „flow“ nabyté za stáže na ASP v Varšavě, (a nejen tam). Kontakt s tamější vizuální kulturou, silně etablovanou ruční „unplugged“ ilustrací a typografií využila autorka pro „upečení“ vlastního často kolážového a velkorysého ilustrativního knižního „dortu“. Přirovnání k dortu volím ze dvou důvodů – autorka se nebojí použít v knize různorodé formální i sémiotické ingredience a zároveň neváhá vytvořit kalorický soubor téměř stovky plakátově deklamovaných ilustrací. Oba tyto aspekty hodnotím velmi kladně – autorčinu formální uvolněnost i její vytrvalost a tvůrčí zápal.

Autorka zvolila pro knihu narativní figuru ilustrativně založených quasi plakátů. Jasných, úderných, ale i tajemných a skoro vždy vtipných vizuálních sdělení. V tempu jedno vizuální sdělení na jeden den a tedy na jednu stránku knihy. Sympatickým způsobem tak autorka parafrázuje dle mého názoru několik žánrů, jako street art (mám zde na mysli především jeho Varšavskou ryze výtvarnou formu), plakát a v neposlední řadě virální formy vizuální komunikace. Přestože je tempo knihy záměrně monotónní, prezentovaný celek je svěží a neodolatelný knižní „dortík“. Výsledný účinek je tak hutný a pro čtenáře zábavný, protože autorka nic nepředstírá a sama si projekt kompilace nekonvenčních svátků užívá, baví se u něj. „Challenge“ – vytvořit rozsáhlejší soubor, který je založený na humoru a nadsázce ve vizuální komunikaci, využila autorka jako osobní formální experiment. Využila tak skvěle časovou niku, již přirozeně nabízí závěrečná práce magisterského studia grafického designu. Je vždy milé vidět v tomto oboru diplomovou práci, která přesahuje svým rozsahem a ambicemi běžnou rutinní zakázku. V tomto smyslu máme v rukou autorský počín „par excellence“.

Diskutabilní stránky:

Vzhledem k zvolenému tématu, bych u teoretické části dipl. práce očekával větší snahu autorky o uvedení vlastního knižního projektu do kontextu se současnou vizuální kreativní scénou, resp. „art-book“ či autorskou knihou. Rovněž fenomén emoce v grafickém designu je jen velmi letmo zmíněn. Při čtení textu teoretické části dipl. práce jsem byl velmi mile překvapen vyzrálostí a úsporností úvodních pasáží textu, ale vzletný a trefný popis motivace, východisek a postupu autorky nevyústil v ucelenější stať a rešerši věnovanou současné vizuální komunikaci či „art-book“ scéně. Cílem předkládané knihy je právě komunikace, proto by zmíněná stať měla zde své opodstatnění. Lehkou nevyváženost textu teoretické části dipl. práce odhaluje možná i seznam doporučené literatury v dokumentu „Zadání diplomové práce“. Seznam zahrnuje, krom jiných titulů, ikonický osobní manifest Stefana Sagmeistera z přelomu milénia „Will made you look“. Je možná na škodu, že autorka ve své teoretické práci s tímto pramenem dále pak nijak nepracuje.

Vydávám se možná na tenký led osobních preferencí grafických řešení v knižním designu a typografii, ale nelze jinak. Za slabinu předkládané knihy považuji černé vertikální půl-listy, jež v knize funkčně slouží jako oddělovací prvky mezi celky jednotlivých kapitol / měsíců. Půl-listy zároveň slouží jako seznam všech vizuálních chodů, jež jsou budou v následující kapitole / měsíci servírovány. Je pro mne otázkou, zda tyto černé půl-listy nejsou samoúčelně efektním řešením, které paradoxně narušuje plynutí stran / času v knize. Diktát černé efektní plochy není, možná, jen adekvátně vyvážen sebevědomým, kompaktním typografickým řešením na těchto stranách... Zdánlivým detailem pak může být i fakt, že půl-listy, které nejsou vevázány do složek archů, ale jsou nepravidelně rozmístěny v rozsahu celé knihy, jsou efektní, ale relativně drahou odchylkou od klasického polygrafického řešení knižního bloku.

Dalším téměř marginálním detailem pak je volba gramáže a volumenu papíru knihy. Měl jsem tu možnost držet v ruce menší verzi makety knihy a mám za to, že gramáž papíru neodpovídá původnímu záměru autorky, tj. použít pro tuto velikost / formát makety gramáž papíru 150 g. Tloušťka hřbetu v kombinaci s odhalenou vazbou působí skvěle, avšak podobné tloušťky hřbetu by bylo možné dosáhnout i více volumenozním papírem o nižší gramáži.

Vyjádření o plagiátorství

Dle mého názoru se autorka zkušeně a s grácií pohybuje na poli diskuze o platnosti pojmu „originalita“ v grafickém designu a ilustraci. V teoretické části dipl. práce (str. 17) autorka tuto diskuzi krátce zmiňuje. Předkládaná diplomová práce je rozhodně svěbytným autorským počinem, a není aktem plagiátorství.

Navrhovaná známka a případný komentář

Předkládanou diplomovou práci doporučuji k obhajobě a navrhuji ji hodnotit známkou „výborně“. Tímto hodnocením reflektuji především autorský potenciál a vitalitu, s jakou se autorka doslova vrhla do tvorby autorské knihy vystavěné na experimentu s vizuální komunikací a ilustrativní formou. Přes výše uvedené výtky či polemiky, hodnotím vyzrálý autorčin postoj k míře odpovědnosti grafického designéra, jako vizuálního autora a producenta. V úvodních pasážích teoretické části dipl. práce autorka dokazuje, že s titulem „Unconventional Holidays“ držíme v ruce výstup dlouhodobé kontinuální reflexe autorky. V neposlední řadě je sympatické u mladé grafické designérky / ilustrátorky pozorovat profesní zdatnost, s kterou je schopná zvládnout a završit (od konceptu po produkci makety) knižní projekt o rozsahu necelých 150 stran, jehož základem je soubor téměř stovky ilustrativních quasi plakátů. Nezbyvá než autorce popřát vytrvalost v úspěšné revizi a přípravě knihy pro vydání.

Datum: 15.8.2025

Podpis

